

man bare ved, hvad det skal betyde. Det er ikke saaledes, at der er nogle Mennesker, der ønsker at nedskære den danske Krone, i hvilken Anledning adskillige lyriske Betragtninger er kommet til Orde. Nej, Nationalbankens Direktion har nedskåret den danske Krone; det har den besørget. Den danske Krone er altsaa sunket ned til nu $\frac{3}{5}$ af sin Værdi; og det, der er Tale om, er, hvorvidt man officielt skal *konstatere* denne faktiske stedfundne Nedskæring og for denne Pris igen købe sundt Pengevæsen, det vil sige, et Pengevæsen, der staar i Forhold til Verdensmønten, til Guldet. Nu ved vi imidlertid alle — den ærede sidste Taler dvælede ogsaa derved —, at Nationalbanken omsider er kommet til den Erkendelse, at noget bør der i saa Henseende gøres, og i den Anledning — og saa vidt jeg forstaaer efter Konference med og i Overensstemmelse med Regeringen — har nedsat en saakaldt Valutakonference. Den ærede sidste Taler var ogsaa inde paa, hvorledes man fra denne Konferencens Side kan vente positive Forslag, og disse Forslag, som han ligeledes antydede, vil jo ret betegnende ikke kunne gaa væsentlig videre end til et Forsøg paa at stabilisere den danske Krone, ja, knap endda paa det, kun paa at *egalisere* Kursen paa fremmed Valuta, i første Række Sterling. Altsaa med andre Ord, Ævred er foreløbig — foreløbig siger jeg — faktisk opgivet af Valutakonferencen, og det er da naturligt under disse Omstændigheder, at man lader Forholdene afklare sig og ser, hvad Følgerne kan blive, naar disse Foranstaltninger paa den ene eller den anden Maade bliver ført ud i Livet. Saa længe indtil dette Forsøg er gjort, bliver det vel nødvendigt at forlænge Tilladelsen for Nationalbanken til ikke at indløse sine Sedler med Guld. Men jeg er overbevist om, at inden et nyt Forslag om Forlængelse af denne Lovforanstaltning kommer til Behandling, vil Situationen paa den ene eller den anden Maade have afklaret sig, saaledes at vi vel neppe oftere vil komme til at staa overfor et saadant Lovforslag som dette.

Lad mig til syvende og sidst sige, at jeg er enig med den ærede foregaaende Taler i, at det er Nationalbankens Pligt og Skyldighed i første Række at bringe Ofre for det, som er dens særlige Samfundsopgave, nemlig at holde den danske Valuta i sin Verdensparitet, dens Pligt og Skyldighed at bringe endog store Ofre for at fyldestgøre denne Opgave, og at det som Følge deraf under Omstændigheder som de nuværende er et fuldstændig upassende, ja endogsaa udfordrende Skridt,

at Nationalbanken uddeler store Dividender til sine Aktionærer.

Brandes: Jeg nærer ikke fjerneste Tvivl om, at saaledes som dette Lovforslag er forelagt, vil det blive vedtaget, og for saa vidt kan jeg ikke nægte, at den Forhandling, der er ført her, maa siges at være noget ørkesløs. Naar Øjeblikket kommer, da vi skal stemme, vil ingen vove at gaa imod Lovforslaget. Dertil skal jeg dog føje, at ved en første Behandling er det jo rimeligt at inddrage Spørgsmaal, der om ogsaa kun fjernt staar i Forbindelse med Lovforslaget, under Forhandlingerne. Den Gang dette Lovforslag første Gang fremsattes — jeg erindrer det saare vel, det var mig selv, der havde den Ære at fremsætte det —, gik det saaledes til — jeg kan oplyse dette historisk —, at da Krigen var udbrudt, gik Finansministeren over i Nationalbanken og spurgte dennes Direktion, om den ansaa det for nødvendigt, at der blev fremsat et Lovforslag som det, der nu i Dag foreligger. Nationalbankens Direktion svarede om Tirsdagen nej, den erklærede, at det troede den ikke; der syntes ikke i et neutralt Land som vort at være nogen særlig Grund til at frygte for, at der skulde komme en Panik af saadan Art, at Nationalbanken kunde ønske at skærme sit Guld mod Kravet om det. Om Fredagen, tror jeg det var — i alt Fald var der kun faa Dage imellem — kom Nationalbankens Direktion ret forfærdet og ængstelig til Finansministeren og erklærede, at et saadant Lovforslags Fremsættelse maatte den anse for absolut nødvendig, thi der var allerede da udtaget saa meget Guld af Nationalbanken, at man, da Tilstanden i Europa ingenlunde skulde gøre det naturligt, at Folk blev mindre ængstelige, og da selve Danmarks Stilling paa den Tid heller ikke vilde kunne formindske Bekymringen, maatte frygte for, at Guldet vilde øses ud af Nationalbanken ikke til Nytte for nogen. Saa blev Lovforslaget fremsat, og jeg ansaa det den Gang — og alle i Rigsdagen med mig — for fuldkommen nødvendigt at gennemføre det, endog meget hurtigt. Nu er det sikkert, at Forholdene i Europa heldigvis er meget forandrede fra den Tid, for saa vidt som vi har en saakaldt Fred i Europa og ikke Verdenskrig. Men jeg frygter, at økonomisk set er Forholdene snarere værre; end de var i Begyndelsen af August 1914, og at det derfor, da det er et rent økonomisk Spørgsmaal, der her omhandles, vil være